

București, 14.04.2014
Nr. 3373/DRP

STIMATE DOMNULE SECRETAR GENERAL,

Vă transmitem, alăturat, punctul de vedere al Guvernului referitor la propunerea legislativă intitulată "Lege pentru modificarea și completarea Legii nr.334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale", inițiată de domnii senatori Ilie Sârbu, Puiu Hașotti și domnii deputați Mircea Gheorghe Drăghici, Marian Neacșu și Andrei Dominic Gerea – Grupurile parlamentare ale PSD, PNL (Bp. 591/2013, Plx. 95/2014).

Cu stimă,

MINISTRU DELEGAT PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

EUGEN NICOLICEA

Nicolicea

**DOMNULUI CRISTIAN - ADRIAN PANCIU,
SECRETARUL GENERAL AL CAMEREI DEPUTAȚILOR**

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*”, inițiată de domnii senatori Ilie Sârbu, Puiu Hașotti și domnii deputați Mircea Gheorghe Drăghici, Marian Neacșu și Andrei Dominic Gereă – Grupurile parlamentare ale PSD, PNL (Bp. 591/2013, Plx. 95/2014).

I. Principalele reglementări

Prin inițiativa legislativă se propune modificarea și completarea *Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările și completările ulterioare*, în vederea implementării recomandărilor Grupului Statelor împotriva Corupției (GRECO).

Conform *Expunerii de motive*, „GRECO a examinat legislația a 46 de state membre, inclusiv a României. Aceste evaluări privesc toate aspectele finanțării activităților politice, inclusiv transparența resurselor utilizate de partidele politice și candidați, modalitatea de monitorizare a

reglementărilor și aplicarea sancțiunilor. Abordarea analitică utilizată este una standard, bazată pe răspunsuri la chestionare scrise și discuții la fața locului.

Procedura de evaluare este urmată la 18 luni de la data adoptării raportului de evaluare în cazul formulării de recomandări de o procedură de evaluare a conformității în care este examinată implementarea acestora. În cazurile în care recomandările nu au fost respectate, GRECO va reexamina implementarea acestora într-un termen identic. Până la data de 15 mai 2013 au intrat în această procedură 36 de state, printre care și România”.

II. Observații și propuneri

1. În anul 2010, Grupului Statelor împotriva Corupției (GRECO), organism al Consiliului Europei, a formulat prin Raportul de evaluare a României privind Transparența Finanțării Partidelor Politice, adoptat la cea de-a 49-a Reuniune Plenară (Strasbourg, 29 noiembrie – 3 decembrie 2010), mai multe recomandări pentru implementarea cărora sunt necesare măsuri legislative, instituționale și practice.

În anul 2012, ca urmare a evaluării gradului de implementare a recomandărilor formulate în anul 2010 pe tema transparenței finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și a proiectului de *Lege de modificare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale*, inițiat de Autoritatea Electorală Permanentă (AEP), GRECO a adoptat Raportul de conformitate privind România din cea de-a treia rundă de evaluare.

GRECO a constatat „*cu satisfacție procesul angajat să modifice legislația privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și sprijinul exprimat de Parlament pentru acest proces. Dacă s-ar adopta, modificările ar umple o serie de lacune identificate în Raportul de Evaluare. În special, publicul va avea acces la situațiile financiare anuale ale partidelor politice. GRECO este deosebit de încântat să vadă că toate recomandările sunt luate în considerare și de faptul că Autoritatea Electorală Permanentă pare să își consolideze progresiv poziția și autoritatea*”.

Termenul până la care România trebuie să prezinte informații suplimentare privind implementarea recomandărilor restante (parțial implementate sau neimplementate) este 30 iunie 2014.

În cazul neimplementării recomandărilor în termenul stipulat, România riscă să fie evaluată global nesatisfăcător, ceea ce poate avea consecințe negative asupra percepției organismelor internaționale privind angajamentul României în lupta împotriva corupției.

Așa cum se precizează și în *Expunerea de motive*, după publicarea raportului GRECO, în prima jumătate a anului 2011, AEP a formulat o serie de propuneri vizând implementarea recomandărilor GRECO și modalitățile de îmbunătățire și eficientizare a controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. Acestea au fost discutate cu reprezentanții Curții de Conturi, Agenției Naționale de Integritate, Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și cu reprezentanți ai partidelor politice parlamentare și ai organizațiilor neguvernamentale. În cadrul procesului de elaborare a propunerilor de modificare a *Legii nr. 334/2006*, AEP a beneficiat de consultanța a doi experți internaționali în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale referitor la următoarele aspecte:

- implementarea recomandărilor formulate de organizațiile internaționale în materia finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale;
- evaluarea procedurilor de monitorizare și control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale;
- evaluarea capacității administrative a Departamentului de Control al Finanțării Partidelor Politice și a Campaniilor Electorale;
- promovarea reprezentării politice a femeilor prin intermediul finanțării partidelor politice.

2. Din analiza reglementărilor propuse prin inițiativa legislativă, reiese faptul că acestea nu răspund în totalitate celor 13 recomandări ale GRECO.

Astfel, dacă propunerea legislativă va fi adoptată în forma actuală, rating-ul a cel puțin 5 din cele 10 recomandări restante ar putea fi schimbat din „parțial implementat” în „neimplementat” (Rating-ul se schimbă atunci când un proiect de act normativ care ar fi condus la implementarea recomandărilor dacă ar fi fost adoptat în forma prezentată GRECO este modificat în așa fel încât prevederile sale nu răspund recomandărilor).

Aprecierea din finalul raportului de conformitate (decembrie 2012), respectiv „GRECO concluzionează că, prin urmare, nivelul actual al conformității cu recomandările nu este global nesatisfăcător în sensul Regulii 31, paragraful 8.3 din Regulile de procedură ale GRECO” se va schimba în *global nesatisfăcător* (conform analizei detaliate de mai jos), fapt ce va conduce la reiterarea recomandărilor restante și oferirea unui nou termen de implementare de maxim șase luni (în cadrul procedurii de conformitate, România a avut 18 luni pentru implementarea recomandărilor restante. Termenul de transmitere a informațiilor către GRECO este iunie 2014).

Această apreciere are la bază nu numai o evaluare cantitativă a numărului recomandărilor parțial implementate sau neimplementate, ci și una calitativă, care evaluează eforturile autorităților pentru implementarea recomandărilor. În cazurile în care aceste eforturi stagnează, atunci când sunt adoptate măsuri care nu mai conduc la implementarea recomandărilor sau atunci când măsurile care puteau conduce la implementarea recomandărilor nu sunt continuate în sensul inițial, GRECO conchide că nivelul de conformitate este *global nesatisfăcător*.

3. În ceea ce privește prima parte a *Recomandării 1 GRECO*¹, propunerea legislativă menține art. 38¹ alin. 1 și 2, care va obliga partidele politice să prezinte rapoarte detaliate asupra veniturilor și cheltuielilor din anul precedent realizate atât de ele, cât și de persoanele aflate în legătură directă sau indirectă cu partidele politice, precum și de toate formele de asociere reglementate de articolul 13 din *Legea nr. 334/2006*. Cu toate acestea, sintagma „*persoane aflate în legătură directă sau indirectă cu partidele politice*” nu mai este definită în propunerea legislativă, secțiunea referitoare la terți, care includea și această definiție, fiind complet eliminată din textul propunerii.

Sintagma „*persoane aflate în legătură directă sau indirectă cu partidele politice*”, cât și noțiunea de „*terți*”, precum și regulile aplicabile acestora, sunt relevante și pentru a doua parte a recomandării.

Referitor la a doua parte a recomandării, așa cum a fost precizat mai sus, secțiunea referitoare la campania electorală efectuată de către terți a

---

¹ *Recomandarea 1 - GRECO a recomandat (i) să clarifice modul în care activitatea financiară a diferitelor tipuri de structuri ale partidelor politice este contabilizată în conturile partidelor politice, (ii) să examineze modalități de a crește transparența contribuțiilor „terțelor părți” (de exemplu, entități separate, grupuri de interese)*

fost complet eliminată din textul propunerii. Aceasta conținea prevederi referitoare la:

- definiția terților;
- definiția persoanelor aflate în legătură directă sau indirectă cu partidele politice (făcându-se distincție între persoanele fizice și juridice);
- reguli privind donațiile terților către partidele politice și candidați;
- reguli privind cheltuielile pe care terții le pot face în campanii electorale pentru diferitele tipuri de alegeri;
- registrul terților.

Prin urmare, propunem reintroducerea secțiunii referitoare la campania electorală efectuată de către terți.

Deși sunt menținute prevederi care răspund parțial unei părți a *Recomandării 1*, apreciem că gradul de îndeplinire a acesteia va fi scăzut la *recomandare neimplementată*.

4. Cu privire la *Recomandarea 3 GRECO*², semnalăm faptul că inițiativa legislativă preia parțial prevederile propuse pentru implementarea acestei recomandări. Așadar, este preluată dispoziția conform căreia AEP va publica situațiile financiare anuale pe site-ul său, precum și variante rezumate ale acestora, în termen de 5 zile de la depunerea acestora (**art. 38¹ alin. (3)**), însă nu este preluată și prevederea conform căreia partidele politice au obligația de a depune la AEP situațiile financiare anuale în cel mult 15 zile de la înregistrarea la organul fiscal.

Drept urmare, propunem reintroducerea obligației partidelor politice de a depune la AEP situațiile financiare anuale în cel mult 15 zile de la înregistrarea acestora la organul fiscal.

Întrucât sunt menținute prevederi care răspund parțial *Recomandării 3*, considerăm că ratingul acesteia poate fi în continuare de *parțial implementată*. Cu toate acestea, retrogradarea măsurilor adoptate de autorități pentru implementarea recomandării va fi avută în vedere la evaluarea finală care stabilește nivelul de „*global nesatisfăcător*”.

5. În ceea ce privește prima parte a *Recomandării 4*³, propunerea legislativă preia parțial prevederea propusă pentru implementarea

² *Recomandarea 3 - GRECO a recomandat de a solicita partidelor politice să prezinte conturile consolidate către Autoritatea Electorală Permanentă și de a face un rezumat adecvat la dispoziția publicului*

³ *Recomandarea 4 - GRECO a recomandat i) să se asigure că donațiile în natură de către partide și participanții la campania electorală (altele decât munca de voluntariat de către non-profesioniști) sunt corect identificate și contabilizate la valoarea lor de piață, sub formă de donații, ii) pentru a clarifica situația juridică a împrumuturilor.*

recomandării. Conform **art. 5 alin. (8)¹**, evaluarea bunurilor și serviciilor prevăzute la **alin. (8)** se efectuează de către o comisie internă a partidului politic a cărei modalitate de înființare și funcționare se stabilește prin hotărâre a Guvernului.

În versiunea prezentată GRECO, evaluarea bunurilor și serviciilor prevăzute la alin. (8) se efectuează de către evaluatori autorizați potrivit *Ordonanței Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, cu modificările ulterioare.*

Considerăm că prin noua prevedere, se adaugă o etapă suplimentară care trebuie realizată după intrarea în vigoare a legii și care va întârzia îndeplinirea completă a recomandării.

În plus, această nouă prevedere poate ridica în continuare semne de îngrijorare din partea GRECO, care deja a notat în raportul de conformitate „*GRECO speră că problema va fi totuși ținută sub revizuire având în vedere riscul de contradicție între anumite reguli*”.

În ceea ce privește a doua parte a *Recomandării 4*, propunerea legislativă schimbă abordarea și permite partidelor politice încheierea de împrumuturi (**art. 3 alin. (1)¹**), însă fără a menționa interdicția acestora de a acorda împrumuturi în bani și fără nicio referire la candidați. Așadar, este îndeplinită doar jumătate din cerința celei de-a doua părți a recomandării (de a clarifica situația juridică a împrumuturilor).

Propunem introducerea unei prevederi referitoare la interdicția partidelor politice de a acorda împrumuturi în bani, dar și prevederi referitoare la candidați.

Întrucât sunt menținute prevederi care răspund parțial *Recomandării 4*, apreciem că ratingul acesteia poate fi în continuare de *parțial implementată*. Cu toate acestea, retrogradarea măsurilor adoptate de autorități pentru implementarea recomandării ar putea fi avută în vedere la evaluarea finală care stabilește nivelul de „*global nesatisfăcător*”.

6. Referitor la prima parte a *Recomandării 5⁴*, propunerea legislativă preia complet prevederile analizate de GRECO. Așadar, toate donațiile, inclusiv cele confidențiale, vor fi înregistrate și evidențiate în mod corespunzător în documentele contabile, cu menționarea datei la care au

---

⁴ *Recomandarea 5 - GRECO a recomandat i) să se ceară ca toate donațiile să fie, ca regulă, înregistrate și incluse în documentele contabile ale partidelor politice și ale participanților de campanie, ii) să se introducă o cerință ca toate care depășesc un anumit prag să se execute prin intermediul sistemului bancar.*

fost făcute și a altor informații care să permită identificarea surselor de finanțare și a donatorilor.

În ceea ce privește a doua parte a recomandării, propunerea legislativă elimină obligația ca toate contribuțiile financiare ce depășesc un salariu minim brut la nivel național să se facă numai prin intermediul sistemului bancar. Această obligație se referea atât la normele generale aplicabile finanțării partidelor politice (**art. 5¹** din textul analizat de GRECO), cât și la donațiile în timpul campaniei electorale (**art. 23¹** din textul analizat de GRECO).

Propunem reintroducerea celor două obligații, respectiv ca toate contribuțiile financiare ce depășesc un salariu minim brut la nivel național să se facă numai prin intermediul sistemului bancar.

În plus, propunerea legislativă introduce un nou **art. 5¹**, conform căruia sunt exceptate de la regulile aplicabile donațiilor (plafon anual, plafon pentru o persoană fizică, plafon pentru o persoană juridică, stabilirea valorii juste):

- donațiile materiale care au ca obiect clădiri cu destinația de sediu al partidului politic;

- donațiile financiare care au ca obiect achiziția de clădiri cu destinația de sediu al partidului politic.

O astfel de excepție este contrară standardelor în materie ale Consiliului Europei. Așadar, *Recomandarea Comitetului Miniștrilor (2003) 4 privind regulile comune împotriva corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale* prevede că donațiile trebuie făcute publice, în special peste un anumit plafon, iar statele trebuie să adopte măsuri care să prevină eludarea acestor plafoane.

Întrucât sunt menținute prevederi care răspund parțial *Recomandării 5*, considerăm că ratingul acesteia poate fi în continuare de *parțial implementată*. Cu toate acestea, retrogradarea măsurilor adoptate de autorități pentru implementarea recomandării ar putea fi avută în vedere la evaluarea finală care stabilește nivelul de „*global nesatisfăcător*”.

7. Cu privire la *Recomandarea 7 - GRECO⁵*, precizăm faptul că inițiativa legislativă preia parțial prevederile analizate de GRECO. Așadar, este menținută obligația candidaților independenți de a utiliza donațiile și

---

⁵ *Recomandarea 7 - GRECO recomandă modificarea normelor privind prezentarea situațiilor financiare cu privire la campaniile electorale Autorității Electorale Permanente (AEP), astfel încât toate cererile legitime și datorile sunt în mod adecvat urmate de AEP.*

legatele primite pentru campania electorală pentru a efectua plata cheltuielilor angajate în perioada electorală până la expirarea termenului pentru depunerea raportului de venituri și cheltuieli prevăzut la art. 38 alin. (1) (respectiv în termen de 15 zile de la data desfășurării alegerilor), dar nu este prevăzută această obligație și pentru partidele politice.

Astfel, propunem reintroducerea obligației partidelor politice de a utiliza donațiile și legatele primite pentru campania electorală pentru a efectua plata cheltuielilor angajate în perioada electorală până la expirarea termenului pentru depunerea raportului de venituri și cheltuieli, respectiv de 15 zile de la data desfășurării alegerilor.

Prevederile privind obligația candidaților sau a partidelor politice care înregistrează datorii de a raporta trimestrial AEP stadiul achitării datoriilor înregistrate în campania electorală până la data achitării integrale a acestora a fost eliminată din propunerea legislativă. De asemenea, nu sunt preluate prevederile referitoare la publicarea, de către AEP, în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 60 de zile de la publicarea rezultatului alegerilor, a listei persoanelor către care sunt înregistrate datorii ca urmare a campaniei electorale, precum și cuantumul datoriilor.

Pentru implementarea recomandării, este necesar ca prevederile menționate mai sus să fie reintroduse în propunerea legislativă.

Deși sunt menținute prevederi care răspund într-o mică măsură *Recomandării 7*, apreciem că gradul de îndeplinire a acesteia va fi scăzut la *recomandare neimplementată*.

8. De asemenea, propunerea legislativă nu preia prevederile ce au fost analizate de GRECO în ceea ce privește implementarea *Recomandării 8*⁶. Astfel, a fost eliminată obligația partidelor politice care primesc subvenții de la bugetul de stat să supună situațiile financiare anuale unui audit statutar și să comunice AEP rapoartele de audit.

Cu toate acestea, cerința realizării unui audit de către auditori autorizați este prevăzută în legislație pentru partidele politice care primesc subvenții de la bugetul de stat, aceasta fiind introdusă prin *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2011 pentru modificarea și completarea*

---

⁶ *Recomandarea 8 - GRECO recomandă să se solicite partidelor politice să își supună conturile anuale - care urmează să fie prezentate la Autoritatea Electorală Permanentă, așa cum se recomandă mai devreme - unui audit independent, înainte de trimiterea lor.*

Legii contabilității nr. 82/1991 și pentru modificarea altor acte normative incidente.

Preluarea acestei prevederi și în *Legea nr. 334/2006* s-a realizat în vederea asigurării aplicării ei în mod unitar de către partidele politice care primesc subvenții publice, dar și pentru detalierea unor cerințe suplimentare care să se aplice auditorilor, în *Hotărârea Guvernului nr. 749/2007 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, cu modificările ulterioare*. Așadar, *Hotărârea Guvernului nr. 749/2007* urma să cuprindă reguli care să precizeze faptul că auditorii nu pot fi membri ai partidului politic sau că auditul nu se poate realiza de către același furnizor de servicii de audit pentru mai mult de 4 ani la rând.

Drept urmare, propunem reintroducerea prevederii conform căreia partidele politice care primesc subvenții de la bugetul de stat să supună situațiile financiare anuale unui audit statutar și să comunice AEP rapoartele de audit.

Întrucât nu sunt menținute prevederi care să răspundă *Recomandării 8*, considerăm că ratingul acesteia va fi scăzut la *recomandare neimplementată*.

9. În ceea ce privește prima parte a *Recomandării 9*⁷, propunerea legislativă preia complet prevederile analizate de GRECO. Așadar, se abrogă prevederile conform cărora controlul privind subvențiile de la bugetul de stat va fi efectuat în mod simultan și de Curtea de Conturi.

Referitor la cea de-a doua parte a recomandării, propunerea legislativă preia complet prevederile analizate de GRECO. Așadar, sunt menținute prevederile conform cărora AEP este abilitată să controleze respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile partidelor politice, ale alianțelor politice sau electorale, ale candidaților independenți, precum și legalitatea finanțării campaniilor electorale; dar și cele conform cărora, anual și ori de câte ori este sesizată, AEP verifică pentru fiecare

---

⁷ *Recomandarea 9 - GRECO a recomandat i) să se dea Autorității Electorale Permanente (AEP) întreaga responsabilitate de a monitoriza în conformitatea cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activităților partidelor politice și a campaniilor electorale, ii) să se consolideze eficiența supravegherii AEP asupra partidului și finanțării campaniilor electorale, inclusiv dotarea AEP cu puteri de control suplimentare în ceea ce privește cheltuielile partidului și ale altor entități decât partidele politice, precum și resurse umane suficiente și de altă natură pentru a efectua această sarcină.*

partid respectarea prevederilor legale referitoare la veniturile și cheltuielile partidelor politice.

10. Cu privire la *Recomandarea 11*⁸, propunerea legislativă preia complet prevederile analizate de GRECO. Astfel, conform **art. 36 alin. (4)**, în cazul în care în cadrul controlului efectuat de către AEP privind respectarea prevederilor legale referitoare la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale apar suspiciuni privind săvârșirea unor fapte de natură penală, aceasta sesizează organele de urmărire penală.

Întrucât sunt menținute prevederile care răspund *Recomandării 11*, ratingul acesteia va fi de implementată.

11. Semnalăm faptul că propunerea legislativă nu preia prevederile analizate de GRECO, prin *Recomandarea 12*⁹, decât prin faptul că păstrează împărțirea categoriilor de contravenții în funcție de gravitatea faptei.

Deși GRECO a recomandat creșterea sancțiunilor, prima categorie de contravenții din propunerea legislativă (**art. 41 alin. (1)**) păstrează limitele amenzii prevăzute deja de *Legea nr. 334/2006* (5.000 – 25.000 lei față de 10.000 – 50.000 lei, varianta analizată de GRECO). În privința celei de-a doua categorii de sancțiuni (**art. 41 alin. (2)**), limitele amenzii au fost de asemenea scăzute (de la 50.000 – 100.000 lei în varianta analizată de GRECO, la 7.500 – 35.000 lei).

Întrucât nu sunt atinse cerințele *Recomandării 12*, considerăm că gradul de îndeplinire a acesteia va fi scăzut la *recomandare neimplementată*.

12. Totodată, precizăm că inițiativa legislativă nu preia prevederile analizate de GRECO, prin *Recomandarea 13*¹⁰, în care GRECO a recomandat extinderea termenului de prescripție, iar acesta a fost modificat de la 6 luni la 3 ani. Prin propunerea legislativă, termenul de prescripție a

⁸ *Recomandarea 11 - GRECO a recomandat să se prevadă în Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, care sunt suspiciunile electorale permanente, raportul autorității de infracțiuni penale la organele competente de drept penal.*

⁹ *Recomandarea 12 - GRECO a recomandat creșterea sancțiunilor aplicabile în conformitate cu Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale și, astfel, să se asigure că toate încălcările sunt pasibile de sancțiuni eficiente, proporționale și cu efect de descurajare.*

¹⁰ *Recomandarea 13 - GRECO a recomandat extinderea termenului de prescripție aplicabil în cazul încălcării Legii nr. 334/2006 privind finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale.*

fost redus la 2 ani. Practica constantă a GRECO relevă faptul că un termen de prescripție de 2 ani nu este suficient.

Întrucât nu sunt atinse cerințele *Recomandării 13*, apreciem că gradul de îndeplinire a acesteia va fi scăzut la *recomandare neimplementată*.

13. Totodată, apreciem că trebuie implementate integral următoarele recomandări GRECO:

- *Recomandarea I – ii*) - să fie examinate modalitățile de creștere a transparenței contribuțiilor „*părților terțe*” (ex: entități separate, grupuri de interese) către partidele politice și către candidați;

În acest sens, AEP a propus ca terțul să fie definit ca persoana care face campanie electorală pentru sau împotriva unui partid politic sau candidat și care nu se află în legătură cu un partid politic, alianță politică, alianță electorală sau organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale care participă la alegeri ori cu un candidat. Terții ar fi urmat să fie înregistrați într-un Registru al Terților, gestionat de AEP și afișat pe pagina de internet a acesteia, până cel târziu la data începerii campaniei electorale. Activitățile derulate de aceștia ar fi limitate din punctul de vedere al cheltuielilor pe care le pot efectua, în funcție de tipul de scrutin. Birourile electorale competente să supravegheze corecta desfășurare a campaniei electorale, potrivit legii electorale, ar sesiza AEP cazurile în care terții efectuează acte de propagandă electorală fără a se fi înregistrat, în vederea aplicării sancțiunilor prevăzute de lege.

- *Recomandarea VII* - să modifice reglementările privind transmiterea către AEP a rapoartelor financiare privind campaniile electorale, astfel încât AEP să urmărească în mod adecvat toate revendicările legitime și datoriile.

În acest sens, AEP a propus modificarea art. 38, astfel încât în termen de 15 zile de la data desfășurării alegerilor, mandatarii financiari să fie obligați să depună la AEP listele persoanelor către care sunt înregistrate datorii ca urmare a campaniei electorale și cuantumul acestora. Lista persoanelor către care sunt înregistrate datorii ca urmare a campaniei electorale, precum și cuantumul datoriilor ar urma să fie publicată de AEP în Monitorul Oficial al României, Partea I, în termen de 60 de zile de la publicarea rezultatului alegerilor. În situația în care la data depunerii raportului detaliat de venituri și cheltuieli electorale, candidații sau partidele politice ar înregistra datorii, aceștia ar avea obligația să raporteze

trimestrial AEP stadiul achitării datoriilor înregistrate în campania electorală până la data achitării integrale a acestora.

- *Recomandarea VIII* - să solicite ca situațiile anuale ale partidelor politice, ce vor fi prezentate AEP așa cum a fost recomandat mai sus, să fie supuse unui audit independent înaintea depunerii lor.

14. Față de textul propunerii legislative formulăm următoarele propuneri și observații punctuale:

- la **pct. 1** propunem reformularea alin. (1¹) și (1²) ale art. 3, astfel:

„(1¹) *Partidele politice pot contracta împrumuturi în bani de la instituții financiare.*

(1²) *Împrumuturile cu o valoare mai mare de 400 de salarii de bază minime brute pe țară se supun condițiilor de publicitate prevăzute la art. 9”.*

- la **pct. 2**, pentru a fi în concordanță cu normele de tehnică legislativă, propunem reformularea alin. (3) și (4) ale art. 3, astfel:

„(3) *Partidele politice și organizațiile teritoriale ale acestora au obligația organizării contabilității proprii conform reglementărilor contabile aplicabile.*

(4) *Operațiunile de încasări și plăți ale partidelor politice și ale organizațiilor teritoriale ale acestora se efectuează prin conturi bancare, în lei și valută, deschise la bănci cu sediul în România, precum și în numerar, potrivit legii”.*

- la **pct. 3**, pentru a fi în concordanță cu normele de tehnică legislativă, propunem reformularea alin. (4) al art. 4, astfel:

„(4) *Partidele politice publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data de 30 aprilie a anului următor, cuantumul total al veniturilor obținute din cotizații în anul fiscal precedent, precum și lista membrilor de partid care au plătit în anul fiscal precedent cotizații a căror valoare însumată depășește 10 salarii minime brute pe țară”.*

- la **pct. 4** propunem reformularea alin. (4) și (8) ale art. 5, astfel:

„(4) *În anul fiscal în care au loc mai multe alegeri generale locale, parlamentare, pentru Parlamentul European sau alegerea Președintelui României și/ sau referendumuri naționale, donațiile primite de la o persoană fizică pot fi de până la 400 de salarii de bază minime brute pe țară, la valoarea de referință valabilă la data de 1 ianuarie a anului respectiv, pentru fiecare campanie electorală sau campanie pentru referendum, cu respectarea dispozițiilor alin. (2)”.*

(8) Valoarea justă a bunurilor mobile și imobile donate partidului, precum și a serviciilor prestate acestuia cu titlu gratuit se include în valoarea donațiilor, în limitele prevăzute la alin. (1) – (6)”.

- la **pct. 5** propunem reformularea art. 5 alin. (8¹), în vederea asigurării concordanței propunerii cu recomandările GRECO, astfel:

„(8¹) Evaluarea bunurilor și serviciilor prevăzute la alin. (8) se efectuează în condițiile prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 24/2011 privind unele măsuri în domeniul evaluării bunurilor, cu modificările și completările ulterioare”.

- după **pct. 5** din propunerea legislativă, propunem introducerea unui nou punct, cu următorul conținut:

“... Art.5 alin.(9) și (10) se modifică și vor avea următorul cuprins:

(9) Se interzice persoanelor juridice, care la data efectuării donației, au obligații restante la bugetul general consolidat, să facă donații partidelor politice.

(10) În vederea respectării condiției prevăzute la alin.(9), la efectuarea donației, partidul politic are obligația de a solicita persoanei juridice donatoare prezentarea unui certificat de atestare fiscală, eliberat de organul fiscal competent, potrivit legii”.

- la **pct. 6**, pentru a fi în concordanță cu normele de tehnică legislativă, propunem reformularea alin. (1) al art. 5¹, astfel:

“Art. 5¹ – (1) Donațiile materiale care au ca obiect clădiri cu destinația de sediu al partidului politic sunt exceptate de la condițiile prevăzute la art. 5 alin. (1) și alin. (3) – (8)”.

În plus, propunem eliminarea **alin. (2)** din cadrul **art. 5¹**, deoarece textul propus mai sus, precum și cel de la **art. 5¹ alin. (2)**, pot fi utilizate pentru ocolirea limitelor legale ale valorii donațiilor. Drept urmare, considerăm că acesta nu este în linie cu *Recomandarea Rec (2003) 4 a Comitetului de Miniștri ai Statelor Membre ale Consiliului Europei asupra Regulilor comune împotriva corupției în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.*

- la **pct. 7**, propunem completarea art. 8 din lege cu un nou alineat, **alin. (4)**, care să stabilească un plafon de la care se poate realiza donația numai în cont bancar, astfel:

„Art. 8 – (4) Donațiile și cotizațiile în bani a căror valoare depășește un salariu de bază minim brut pe țară se vor efectua numai prin conturi bancare”.

Conform *Recomandării 5 - GRECO*, trebuie să se introducă obligația legală ca toate donațiile ce depășesc un anumit plafon să fie făcute prin sistemul bancar. În vederea implementării acestei recomandări AEP a propus ca donațiile în bani a căror valoare depășește un anumit quantum să se efectueze numai prin conturi bancare.

- la **pct. 10** din inițiativa legislativă, referitor la modificarea art. 12 alin. (1) lit. b) și c) din *Legea nr. 334/2006*, propunem să se elimine sintagmele „*vânzarea biletelor*” și „*vânzarea materialelor promoționale...*”, întrucât acestea sunt activități cu caracter economic, iar la **lit. d)**, să se precizeze natura veniturilor care se obțin de la “*membrii partidului pentru organizarea evenimentelor prevăzute la lit. b)*”.

- la **pct. 11**, pentru păstrarea unității în reglementare, propunem reformularea art. 14 alin. (3) lit. b), astfel:

„*b) numărul de voturi primite pentru alegerea consilierilor județeni și consilierilor generali ai municipiului București*”.

- la **pct. 14**, pentru eliminarea neconcordanțelor, propunem reformularea art. 19 alin. (1), astfel:

„*(1) Acordarea subvenției de la bugetul de stat poate fi suspendată temporar, prin decizie a Autorității Electorale Permanente, pentru încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (4), art. 9, art. 11 alin. (3), art. 12 alin. (1), art. 13 alin. (4), art. 20 alin. (2), art. 39 și art. 40 alin. (2), până la îndeplinirea cerințelor legale*”.

- la **pct. 17**, trebuie avută în vedere corectarea unei erori, respectiv faptul că articolul nou inserat are alineat unic.

- la **pct. 25**, pentru eliminarea neconcordanțelor, propunem reformularea art. 34¹ alin. (1), astfel:

„*Art. 34¹ – (1) Dispozițiile art. 23 – 29, art. 31 alin. (2) și (3¹), art. 34², art. 34³, art. 34⁴ și art. 38 alin. (1) și (2) se aplică în mod corespunzător în cazul campaniei pentru referendum*”.

- în strânsă legătură cu *Recomandarea 7 – GRECO*, se impune reformularea **art. 34³**, astfel încât să prevadă și obligația partidelor politice de a utiliza donațiile și legatele primite pentru campania electorală pentru a efectua plata cheltuielilor angajate în perioada electorală până la expirarea termenului pentru depunerea raportului de venituri și cheltuieli, în termen de 15 zile de la data desfășurării alegerilor, astfel:

„*Art. 34³ – Partidele politice și candidații independenți au obligația de a utiliza donațiile și legatele primite pentru campania electorală pentru a efectua plata cheltuielilor angajate în perioada electorală până la*

expirarea termenului pentru depunerea raportului de venituri și cheltuieli prevăzut la art. 38 alin. (1)”.

- semnalăm faptul că pentru soluția legislativă preconizată la **pct. 27**, respectiv abrogarea alin. (2) al art. 35 din lege, nu există o motivație în cadrul instrumentului de prezentare și motivare.

Motivația o poate constitui recomandarea GRECO privind preluarea de către AEP a întregii responsabilități a monitorizării conformității cu ~~Legea nr. 334/2006 și dispozițiile art. 43 alin. (1), conform cărora~~ contravențiile prevăzute la art. 41 se constată de către reprezentanții AEP, iar sancțiunea se aplică prin decizie a AEP.

- la **pct. 29** este necesară eliminarea referinței greșite la modificarea alin. (4) al art. 36, fiind vorba, de fapt, de alin. (5).

- la **pct. 30** propunem reformularea art. 38¹ alin. (1), în vederea asigurării concordanței propunerii cu recomandările GRECO, precum și pentru corelarea cu prevederile propuse la alin. (3), privind publicarea situațiilor financiare anuale de către AEP, astfel :

„Art. 38¹ – (1) Anual, până la data de 30 aprilie, partidele politice au obligația de a depune la Autoritatea Electorală Permanentă un raport detaliat al veniturilor și cheltuielilor realizate în anul precedent. Partidele politice au obligația de a depune la Autoritatea Electorală Permanentă situațiile financiare anuale în cel mult 15 zile de la înregistrarea la organul fiscal competent”.

- la **pct. 31** propunem reformularea art. 41, astfel:

„Art. 41 – (1) Constituie contravenții, dacă potrivit legii penale nu constituie infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 25.000 lei încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 4 alin. (3) și (4), art. 5, art. 5¹, art. 6, 7, 8, 9, art. 10 alin. (2) și (3), art. 11 alin. (1) și (3), art. 12 alin. (1) și (3), art. 13 alin. (1), (2) și (4), art. 24 alin. (1), art. 25 alin. (1) și (2), art. 26 alin. (1) - (4) și alin. (11) - (13), art. 29 alin. (2) - (4) și (6), art. 30 alin. (3) și (4), art. 32 alin. (1) și art. 49 alin. (2).

(1) Constituie contravenții, dacă potrivit legii penale nu constituie infracțiuni, și se sancționează cu amendă de la 7.500 lei la 35.000 lei încălcarea dispozițiilor prevăzute la art. 3 alin. (2) – (5), art. 20 alin (2), art. 23, art. 23¹, art. 30 alin. (2) – (4), art. 31, art. 33 alin. (1), art. 34¹, art. 34², art. 34³, art. 34⁴, art. 35¹ alin. (2) – (4), art. 38 alin. (1) – (2), art. 38¹ alin. (1) – (3), art. 39 alin. (2).

(2) Sancțiunile se pot aplica, după caz, partidului politic, candidatului independent, persoanelor prevăzute la art. 38¹, mandatarului

financiar și/ sau donatorului care a încălcat dispozițiile prevăzute la alin. (1) și (2).

(3) *Aplicarea sancțiunilor prevăzute la alin. (1) și (2) se prescrie în termen de 3 ani de la data săvârșirii faptelor*”.

În plus, pentru art. 41 alin. (5) se impune justificarea, la nivelul *Expunerii de motive*, a derogării de la prevederile dreptului comun.

- la **pct. 33** propunem reformularea părții dispozitive a art. 49 alin. (1), astfel:

„Art. 49 – (1) *Autoritatea Electorală Permanentă păstrează un registru fiscal al partidelor politice și al alianțelor politice în care vor fi trecute următoarele: (...)*”.

- la **pct. 34** propunem reformularea art. 49¹, astfel:

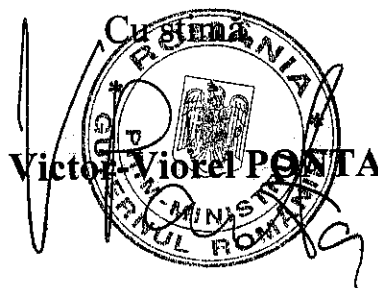
„Art. 49¹ – *Datele cu caracter personal prelucrate de Autoritatea Electorală Permanentă sunt protejate de legea specială*”.

- pentru corelarea legislativă, se impune modificarea **art. 46** din lege, astfel:

„Art. 46 - *Condamnarea prin hotărâre judecătorească definitivă pentru o infracțiune în legătură cu finanțarea partidelor politice sau a campaniilor electorale atrage incompatibilitatea cu statutul de deputat, senator, membru din România în Parlamentul European sau de ales local, pentru mandatul obținut*”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare al acestei propuneri legislative, considerăm că **Parlamentul este singurul în măsură să se pronunțe asupra adoptării acesteia.**

Domnului deputat **Valeriu Ștefan ZGONEA**

Președintele Camerei Deputaților